SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 74.) VRYDAG den 12de SEPTEMBER. (Ao. 1828.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Courant van Junij 1828.

RUSLAND.

PETERSBURG den 24. Mei. Den 15den Mei heeft Z. M. de Keizer te Elisabethgrad een rapport ontvangen van den veldmaarschalk, vorst *von Wittgenstein*, bevelhebber van de tweede armee, betreffende den overtogt van de Pruth door de russische legers op den 7den Mei. Hetzelve bevat de navolgende bijzonderheden: „Den dag zijn de troepen, bestaande uit het 6de en 7de corps, onder het bevel van vervolgens de dagorde van Z. M. te hebben aangehoord, opgebroken en in drie kollonnen, bij Seuleni, Faltschi en Wolodui-Isaki, gelukkig over de rivier getrokken. De regter kollonne, welke, onder bevel van den generaal *Kreutz*, haren marsch op Jassi rigtte, bezette dien dag genoemde stad en vervolgde haren togt naar de zijde van Fockschani; de midden en linker kollonnen sloegen den weg in naar Maximeni, van waar het 6de corps zich naar de zijde van Bucharest wendde, werwaarts reeds eene voorhoede Kozakken, onder bevel van den generaal *von Geismar*, in aantogt was, ten einde genoemde stad te spoediger te bezetten. Het 7de corps heeft zich naar de zijde van Brailow gewend, en begint den 11den Mei de belegering van die plaats. Eene kleine afdeeling heeft zich regtstreeks naar Galatz begeven en deze stad in bezit genomen, na eenen flaauwen tegenstand van een veertigtal Turken, bij welken slechts een Kozak ligt gekwetst is geworden. Over het geheel schijnt de vijand op dezen zoo spoedigen aantogt der Russen niet bedacht te zijn geweest. Men heeft de noodige maatregelen genomen, om de reize des Keizers naar het leger zoo veel mogelijk te bespoedigen. Voor Z. M. overtogt van de Dwina te Schuraz was eene menigte vaartuigen in gereedheid, waar door dezelve dadelijk heeft kunnen volgen. Z. M. is met Z. K. H. den Prins *van Oranje* in een en hetzelfde rijtuig te Schuras aangekomen, en heeft de reize over Witepsk, Mohilew en Elisabethsgrad voortgezet.

PORTUGAL.

LISSABON *den 28sten Mei.* (*Over Engeland*). Alle middelen, om de troepen te bewegen, ten einde den Infant *D. Miguel* als alleenheerschend Koning van Portugal te erkennen, zijn mislukt. Den 16den dezer heeft men in Oporto de koninklijke voorteekenen bespeurd, dat de [illegible] gereed was, om zich voor het constitutioneel gezag van *D. Pedro* te verklaren, en weldra is dezelve door andere troepen, van *Braga* komende en met gelijke oogmerken bezield, versterkt. [illegible] vrijwilligers onder de namen van *D. Pedro* en *Donna Maria*, welke, sedert de komst van *D. Miguel*, waren ontbonden, zijn weder hersteld. Den 18den hebben de hoofden dezer troepen, uitmakende een militairen raad, een zeer gematigd manifest uitgevaardigd, waarbij zij hebben aangetoond alle de inbreuken, welke op de constitutie zijn gemaakt, hunne meening hebben betuigd, dat die inbreuken alleen het gevolg zijn van de strafbare handelingen van verradelijke ministers, welke den regent op een dwaalweg leiden; — en also de redenen hebben ontvouwd, welke hen hebben genoopt, om maatregelen te nemen, ten einde de behoorlijke constitutionele orde van zaken, en de daarmede verbondene regten van *D. Pedro*, te handhaven. Zij hebben daarop een aantal notabelen opgeroepen, welke eene provisionele junta van gouvernement hebben benoemd. Het gezag dezer junta, die dadelijk in functie is getreden, is terstond door de

geestelijke overheid en over het algemeen door den bisschop van Oporto, erkend. Dezelve junta wordt gepresideerd door den luitenant-generaal *da Costa* en zij heeft dadelijk eene commissie benoemd, belast met het bestuur der geldmiddelen, ten einde de troepen van het noodige te voorzien.

De overheids personen, welke de zijde der Miguellisten hielden, hebben zich terstond met de hooft ambtenaren van policie, naar de zijde van Tras-os-Montes verwijderd.

Die van Oporto hebben dadelijk maatregelen genomen, om hun gezag verder uitte breiden, en hunne troepen georganiseerd. De eerste brigade, bestaande uit een regiment infanterie, een bataillon jagers, een regiment ruiterij en vier stukken geschut, is zuidwaarts getrokken en heeft den 23sten bezet genomen vad Coïmbra, alwaar kort te voren de Miguellisten den infant als Koning hadden geproklameerd, doch van waar de hoofden dezer partij, en onder dezelve, de bisschop en de rector der universiteit, in allerijt de vlugt hadden genomen. In genoemde stad is de genoemde brigade der constitutionele troepen door niet minder dan vijf regimenten infanterie en een regiment ruiterij, van Santarem, Abrantes, Peniche en Leiria komende, verstrekt.

Van het oogenblik, dat de eerste tijding van deze gebeurtenissen herwaarts is overgewaaid, heeft men steeds pogingen aangewend, om de menigte, ten behoeve der Miguellisten, in beweging te brengen, doch schijnt men tot dus verre alleen de geestdrift van een deel gemeen volks te hebben kunnen opwekken, zoo dat toen de Infant zich den 22sten in de nabijheid van het bekende 19de regiment bevond, er eenige lieden bij der hand zijn geweest, welke, met eenige weinige soldaten van genoemd regiment, de paarden van de koets hebben gespannen en dezelve onder een groot gedruis hebben voortgetrokken; — 't welk dan ook dadelijk als een bewijs van de liefde en toegenegenheid van de bevolking van Lissabon aan den persoon van den Infant is voorgedragen als een blijk, dat Z. K. H. niets te vreezen had van de opstandelingen van Oporto. Tevens is een dekreet bekend gemaakt, ter oproeping van een regiment vrijwilligers, 't welk uit 2692 man zoude moeten bestaan, en waarvan de manschappen zich zelve van kleeding en wapenen zouden moeten voorzien. Dit dekreet schijnt nog geenzins het bedoeld gevolg te hebben gehad, en wordt over het geheel aangemerkt als eene laatste poging der Miguellisten, welke wel waarschijnlijk mede zal mislukken.

Intusschen is den 25sten van hier een brigade troepen, bestaande uit een bataillon van het 16de regiment infanterie, een bataillon jagers, een regiment ruiterij en 4 stukken geschut, de troepen te gemoet getrokken. Deze manschappen worden aangevoerd door nieuw benoemde officieren van partij der Miguellisten, door men wil reeds voorteekenen hebben bespeurd, dat zij, immers de soldaten, niet zullen aarzelen, om zich dadelijk bij de constitutionelen te voegen. Twee regimenten, die de partij der Miguellisten het meest zijn toegedaan, bevinden zich hog altijd, doch zullen, zoo men verzekert, dezen nacht tegen Coïmbra optrekken. — Men wil dat, ten behoeve van den Infant, in geval van nood, reeds voor eenige dagen een fregat in gereedheid is gebragt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT *den 3 Junij.* De brieven uit Konstantinopel van den 11den Mei zijn langs den gewonen weg aangebragt. Destijds bleef het aldaar steeds rustig. Men droeg er kennis van het manifest en wachtte elk oogenblik de tijding van het begin der vijandelijkheden. Het manifest scheen een zeer diepen indruk op de hooge ambtenaren in het serail te hebben gemaakt. Men wilde in Weenen berigt hebben, dat de Porte zoude bij het manifest opengestelden weg niet zoude ten nutte maken, en gevolmagtigden naar het russisch hoofdkwartier zenden, door

hoe verre die meening gegrond is, blijkt het, en in andere berigten wordt verzekerd, dat de Sultan zich vleidde, dat het opsteken van de vaan van den profeet alle de getrouwe Muzelmannen zoude bewegen, om de wapenen, ter verdediging van het geloof en het vaderland, optevatten.— In Servie heerscht eene algemeene onrust, en aldaar, zo wel als in Bosni, worden aanmerkelijke gebereidselen gemaakt. In handelsbrieven wordt verzekerd, dat de Russen de Donau op verscheidene plaatsen zijn overgetrokken en bij die gelegenheid met de Turken in gevecht zijn geraakt, doch tot dus verre kunnen deze opgaven niet anders dan als losse geruchten worden aangemerkt.

Een deel der oostenrijksche armee zal in dit jaar op twee onderscheidene plaatsen in Servies legers worden vereenigd. Een dezer legers zal niet verre van Weenen worden geformeerd, en bestaan uit 31 bataillons, 38 eskadrons en 66 stukken geschut. Het tweede leger zal in den omtrek van Pesth, in Hongarije, bijeen trekken. Hetzelve zal veel talrijker zijn dan het eerstgenoemde en bij hetzelve zullen alle de huzaren-regimenten worden vereenigd.

In oostenrijksche bladen vindt men berigten uit Corfu van den 10den Mei, waarin voorkomt, dat het den Turken zoude zijn gelukt, de sterkten der Missolongi en Anatolico van eenigen leeftogt te voorzien; dat de Seraskier naar die zijde was opgebroken en dat het den 2den Mei tusschen de Turken en de Grieken aan het zeestrand tot een hevig gevecht was gekomen, waarbij de eerstgenoemden vrij wat volks, door het vuur der grieksche kanonneersloepen, hadden verloren, doch dat het den Muzelmannen naderhand was gelukt, om de gemeenschap met Missolongi weder te herstellen; dat men echter omtrent een en ander nadere inlichting gemoet zag.

VAN DEN MAIN, den 3 Junij. Naar men vernemt zouden Hanover, Saxen, de Hertogen van Hessen, Nassau, Brunswijk, Waldeck, en de steden Frankfort en Bremen zich onderling hebben verstaan, wegens een stelsel van tolregten, 't welk tegen dat van Pruissen en Hessen-Darmstadt zoude worden overgesteld, en 't welk in den loop der maand Augustus in werking zoude worden gebragt.

FRANKRYK.

PARIJS *den 3 Junij*. In de zitting van de kamer der gedeputeerden van gisteren heeft de minister van binnenlandsche zaken de wet op de dagbladen verdedigd, en onder andere verklaard, dat het bestuur bij geene mogelijkheid afstand konde doen van de voorgedragene waarborgen, ten einde de uitgevers der dagbladen aan eene wezenlijke en geene hersenschimmige verantwoordelijkheid te onderwerpen; dat het hem leed was, dat zulks aanleiding zoude geven, dat de heer *Benjamin Constant* weder met de oppositie zoude optreden, doch dat het bestuur zich ook dit zoude moeten getroosten.

De heer *Constant* heeft daarop andermaal betuigd, dat de beginselen, welke de minister *Portalis* bij het voordragt der wet, had ontwikkeld, hem zeker een te voorbarig oordeel, hadden doen vellen, en de hoop bij hem levendig hadden gehouden, dat de wet, met weglating van zoodanige bepalingen, als hem schadelijk voorkwamen, konde worden aangenomen, maar dat hij, in die hoop te leur gesteld, sich tegen dezelve behoorde te verklaren, en dat wel te meer, om dat het tegenwoordig bestuur nog steeds aarzelde van met daden te betoonen, dat het de staatkunde van het voorgaand ministerie niet was toegedaan; — dat het steeds de voornaamste werktuigen van dit ministerie in alle de hooge betrekkingen in functie had gelaten; dat het steeds duldde, dat ambtenaren, als de heeren *Francket* en *Delavau*, die zich zoo berucht hadden gemaakt in de dagen van November, lo len van den staatsraad, en dat uit dien hoofde het ministerie nog geenzins als een constitutioneel bewind konde worden aangemerkt.

De verdere leden, welke zich tegen de wet hebben verklaard, als onder andere de heer

ren *Thouvenel*, *Rignon* en *C. Dupin*, hebben zich bijzonder beijverd, om de redevoering van den minister, bisschop *Feutrier*, betrekkelijk de Jesuiten, te beantwoorden. Zij hebben op nieuw trachten te betoogen, dat het deze partij is, welke zoo wel in het geestelijke, als in het wereldlijke, steeds arbeidt, om de vrijheden des volks te verkorten, dat die woelingen niet dan door vrije dagbladen kunnen worden verijdeld, en dat, zoo de minister ter goeder trouw die partij als niet gevaarlijk aanmerkt, hij in eene dwaling verkeert, welke treurige gevolgen kan hebben.

GEMENGDE BERIGTEN.

[*Vervolg van No. 72.*]

De Dniester en de Pruth stroomen den Noordwesten van het Karpathisch gebergte. Eenen Zuid-oostelijken loop nemende, vormen deze rivieren, terwijl zij zich gaande weg van elkanderen verwijderen, een scherpen hoek. De eerstgenoemde stroomt regt streeks naar zee en bereikt dezelve tusschen Akjerman en Ovidiopol; de laatstgenoemde rivier vloeit, bij Reni (Tamaroff) in de Donau.

Een afzonderlijke tak van het Karpathisch gebergte dringt in Bessarabie tusschen de oorsprongen van deze beide rivieren. Ten noorden loopt die tak in steile afgronden uit, en strekt zich in eene zachte glooijing naar de Donau en de Zwarte Zee, aan welker oevers hierdoor een groot aantal meeren ontstaan. De hoogste kruinen van dezen tak van het gebergte, met zwaar geboomte van timmerhout bedekt, zijn gelegen in het punt van aanraking der distrikten Orghei en Jassij.

De oppervlakte van den grond in Bessarabie is doorsneden met steile ravijnen, diepe afgronden en hooge bergtoppen, die zich meestal in eene Oostelijke rigting uitstrekken, en aan de Noordzijde de grootste steilte hebben. Uitgestrekte wouden, bosschen, tuinen en wijngaarden, met heuvelen doorzaaide zandvlakten verschijnen dit land, het welk op in verschillende rigtingen besproeid door eene menigte kleine rivieren en waaryan sommigen zich in de Donau, ren zich in de Zwarte Zee, en wel anderen zich in den Pruth en den De uitstorten, na dat zij aan derzelver een aantal meeren gevormd hebben. gezonderd de Reout, de Ikel en de Bijk in den Dniester uitloopen, en de Tehoug Crabicha en Rakowitza, die zich in den P uitstorten, blijven de gemelde riviere beken gedurende het warme saizoen drog gen. Het water blijft alsdan in v bewaard.

ADVERTISEMENT.

Aan de Weesheeren der Nederlandsche Israëlitische Gemeente is gedevolveerd den Boedel JOSEPH ARON POL en worden alle die geenen welke te pretendeeren hebben van ofte verschuldigd is aan voormelden Boedel aangemaand, om daarvan Opgave en betaling te presteren bij den Heer CH. L. ARONS Kassier Weesmeester.

Voorts zal de Nalatenschap bestaande in een Chifonière en eenige Meubelen op Heden morgen bij C. GOMPERTS op Vendue worden verkocht.

Paramaribo den 1ste *September* 18[illegible]

S. ALEKANDER.
Geau. Kleerk.

Sedert eenige dagen geabsenteerd van Neger Hoop gewerkt hebbende op Plantage *Gunneesche Vriendschap*, deselve opvangt en terugbezorgd den ondergetekende zal het gewone geld genieten.

Paramaribo den 1ste *September* 18[illegible]

RICH: WHIT[illegible]

Op maandag den 15 dezer[illegible] huize van den Vendubouder C. GOMPERTS op vendue worden verkocht de Negers QUAKOE CLAUDIUS en de negerin ELIANNE bekwame

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van de Erven C.